

Zgodbe in modrovanja

Pred leti, ob prvi izdaji Stricev, smo tudi v Sodobnosti objavili nadvse afirmativno oceno knjige. Od takrat do danes je ta Kranjčev roman doživel nove izdaje, prevode in vrsto bolj ali manj prodornih kritik, priložnostnih zapisov. Tako je pisatelj dočakal enega svojih pomembnih življenjskih jubilejev (70 let) v atmosferi, ki mu ni mogla biti neprijetna: kritika in bralstvo sta še zmerom zavzeta s Strici, s tem srečnim trenutkom slovenske proze v zadnjih nekaj letih, ki se nam v več smereh odpirajo v najrazličnejša in ne samo literarna razmišljanja. Eno takšnih razmišljanj, porojeno ob živosti romana, je tudi pričujoči Kermaunerjev esej, pravzaprav, krajši odlomek iz daljše študije, ki, tako se nam zdi, pomembno dopolnjuje najboljše, kar je bilo o tej knjigi doslej pri nas napisanega.

Ur.

Taras
Kermauner

O RAZPADAJOČEM ŽIVLJENJU, O SMRTI (Ob knjigi Miška Kranjca Strici so mi povedali)

Bili so časi, ko sem, sam, z drugimi, zagrizeno odklanjal Kranjčevo delo (. . .) Bil je čas Kranjčeve *Pisarne*; zrasla nam je v emblem vsega napačnega, ponesrečenega, tujega, reakcionarnega. V boju zoper postavbo malega in dobrega človeka je bil prvi na udaru Kranjec; bil je najizrazitejši ideolog razmerja do sveta, za katero smo bili prepričani, da pelje nazaj, v predvojno, predrevolucionarno, majhno obdobje slovenske zgodovine. Svojo kulturno politično in svet razumevajočo platformo sem oblikoval zoper malega človeka. Zanimala bi me povest